

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 273.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e77729/facsimile.pdf> (tilgået 19. juli 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Migreen-Høising: Comiten har ikke fundet Anledning til at gjøre yderligere Tilleg til sin tidligere Indstilling. Jeg skal kun med Gensyn til det af Rigsdagmanden for Mandens Mand Ste Dietrich (Næ) foreslaaede Tilleg tilføjes i Forfamlingens Ordning, hvad jeg alt tidligere har tilladt mig at bemærke, at Comiten ikke har troet, at der i det her omhandlede Tilfælde, mere end i noget andet, bør foretages nogen helere Parallelitet end den naturlige, og at den navnlig ikke bør antages, at Løbet over en Tid af Forfamlingens Medlemmer bør kunne trænge Paralleliteten til at være forfæstet af en Forhandling, som denne mener, at der er tilstrækkelig Grund til at sige. Jeg skal derfor med Gensyn til den formelle Side af dette Amendement bemærke, at naar det i Samme hejder „en Forhandling, hvorefter 15 Medlemmer forlange offentlig“, da man det Samme, som antages for dette Tilfælde, ogsaa gjælde for det Tilfælde, hvor det er Formanden, der foreslaar Afslutning, hvilket netop er det, som Forrettingsordenens § 19 forudsætter som det Ordinaire, og forsaavidt det endvidere hejder „saavel under en Sag forelæbende som endelig Behandling“ maasig jeg tillige, at den foreslaaede Regel vil ogsaa ogsaa maasig i en Sag indledende Behandling, hvor ligesom Spørgsmaal om Afslutning kan opstaa. Det vil saaledes føre, at naar Amendementet blev antaget i sin nærværende Skikkelse, liden det af væsentlige formelle Mangler.

Formanden: Naar det ender Formanden forelæber vilde vi se sig angaaende den formelle Side af hans Forslag.

Næ: Jeg skal i saa Henseende bemærke, at det i det for Ordene „15 Medlemmer begjære“ maasig kunne hejdes „efter Forrettingsordenens Bestemmelser begjære“, og i Slutningen af Forslaget Ordene „saavel forelæbende som endelig Behandling“ maasig kunne ombyttes med „under en Sag forelæbende“.

Formanden: Dette vilde dog neppe ganske opfynde Gensynen, da Forslaget jo maasig i sig selv indeholder alle Paragrafens Content. Da det væsentligst kun er en Reaction, hvorefter her er Tale, kunde det vel overtales Comiten i sin Tid at foretage den formelle Forandring.

Migreen-Høising: Det kunde vistnok se sig hejdes: „til Afslutning af en Forhandling udføres i af Forfamlingens Stemmer.“

Indvirkningsindvirkning: I Anledning af hvad der under denne Sags forelæbende Behandling er bleven utvirket om Hændelsen af Forrettingsregulativets §§ 18 og 19 ogsaa paa Ministrenes Foredrag, skal jeg paa Ministeriets Vegne tillade mig at bemærke, at disse Paragrafens Bestemmelser om en Sags Afslutning uden foregaaende Diskussion og en Forhandlings Afslutning, hvilket flere endnu nævnte Ordet, er rent positive Forskrifter — det vil sige, at de ere gjorte uden udtvirket af lige i Forholdets Natur, — og at de ogsaa saaledes i mange constitutionelle Forfamlingers Regulativer. Disse Bestemmelser Hændelse paa Ministrenes Foredrag vil derfor ogsaa være en positiv Begrændning af den Ret til at tage Ordet, naar de (Ministrene) fundt det fornødent, som H. R. Kongen udtrykkelig har forbeholdt sine Ministre. Ministeriet kan nu ikke anføre sig høiet til for nogen Deel at fratage den af Kongen samme forbeholdte Ret, men det vil derfor ei modsigte sig et Andragende fra Rigsforfamlingen om, at fornævnte Paragrafer i Forrettingsregulativet ogsaa blive anvendelige paa Ministrenes Foredrag, holdt i Forfamlingen. Skal finde det fornødent at indgaae med et saadant Andragende.

Formanden: Jeg antager, at dette i ethvert Tilfælde ikke henfører under nærværende Sag, men at der i det Hald om denne Hensand maasig gjøres et særskilt Forslag.

Migreen-Høising: Der foreslaar hejdes ikke Noget fra Comiten i denne Retning, jeg har blot fremfat en Ytring besaagende under den forelæbende Behandling. Det er forøvrigt ikke blot §§ 18 og 19 i Forrettingsregulativet, men ogsaa andre Bestemmelser, om hvis Hændelse der kunde blive Spørgsmaal, og saaledes navnlig, om ifølge § 25 Formanden kan kalde en Minister til Orden, forsaavidt der, hvad der ikke er at fornægte, dertil maatte blive Anledning.

Afsættning: Det foreslaar mig, at det vilde være meget lidet uheldigt, om Forfamlingen søgte at tilvejebringe nogenformelt yderligere Fortolkning eller Indskrænkning af den Bestemmelse, som H. R. Majestæt Kongen oprindeligt har givet, og hvorefter Ministrenes

Ret her i Forfamlingen er sættet. Derfor man for enhver ubetydelig Ulempe, der maatte indtræde, naar vilde fornævnte Forrettingsregulativet og træffe passende Forholdsregler, vilde dette være megen Tid og afsættelse for Uvillighed. Det foreslaar mig det tilføjes at lade Orden røde og at lade Røden og Sadrene afgjøre mere end Forrettingsordenen og fremme Bestemmelser. Det vil lidet, jeg haaber aldrig, være i Forfamlingens Interesse, om den vilde forhindre Ministeriet fra at meddele, hvad det troede, kunde være til Nytte for Forfamlingen; det vilde meget mere være til For Skade, hvis man bered vilde gjøre Ministeriet varjomt og krankefælt med Gensyn til Valget af det Riksdag, da det vilde gjøre sine Meddelelser. Det er altid en farlig Sag at betragte Ministeriet som fjendtlig for Forfamlingen. Det er en farlig Sag at betragte det som en Skive, imod hvilken Gulper afhyder sine Hise, og i det Riksdag, man foreslaar paa ved saaledes indskrænkende Bestemmelser i Forrettingsordenen at afgrænse Ministeriets Ret, kan dette let føre ind paa denne Vej; det kan let vise sig, at der ligger noget skjult, jeg vil gaae videre og lige noget frygtfuldt; thi hvad kunde bringe til saadanne Bestemmelser, naar man ikke frygtede Virkningen af Ordet, naar der blev talt til den eller den Tid. Jeg troer, at det Tilfælde, som her er Hensand for det yttede Forlangende om en Tilfæining, i sig er af saa ringe og ubetydelig Natur, at man ikke derpaa bør hævne sin Opmærksomhed.

Migreen-Høising: Jeg maasig tillade mig at gjemtage, at der ikke foreslaar noget Forslag af Comiten om Indskrænkning i Ministeriets Ret til at tage Ordet.

Næ: Jeg skal nu tillade mig et Par Ord med Gensyn til det af mig stillede Amendement. Jeg har ikke hørt den ærede Ordfører fremføre noget forbehold imod, at der i det her omhandlede Tilfælde skulde foretages en større Majoritet end almindelig, og jeg troer saaledes at kunne beholde mig til mine Ytringer under den forelæbende Behandling angaaende denne Hensand. Forbeholdet stiller sig anderledes hvor der er Spørgsmaal om, at en Debat skal afsluttes, end hvor der foretages en endelig Afstemning over en Sag, efterat denne er bleven fuldstændig debatteret. Spørgsmaalet er her ikke om mere eller mindre, end om en vis Tale-Censur, som skal anvendes efter en Talerrettes Begjæring, og det maatte da forudsættes at ligge i den Retshæjle, der maasig trædes hos Forfamlingen, at den i Debat vil bestemme Minoriteten imod Majoriteten saameget som det staar i dens Magt, hvilket jeg troer vil see sig, naar Bestemmelser, at der ved Afstemning om en Forhandlings Afslutning udføres i af Forfamlingens Stemmer, bliver taget til Følge.

Johnsen: Det er faldet mig ind, om der ikke endnu kunde være nogen Tvivl om den præcise Betydning af det af Comiten foreslaaede Tilleg til Forrettingsordenens § 19, naar det deri hejdes: at de Medlemmer, der agte at stille noget Forandringsforslag, skulde erklære dette og angive Forbeholdet af samme. Der kunde nemlig spørres, om Meningen heraf er den, at den Amendementsliller, der bruger den her anviste Tilvæjle, skal være udelukket fra at medvære sit Amendement, forinden Afstemning finder Sted, hvad enten det nu er under den forelæbende eller endog under den endelige Behandling. Det foreslaar mig nemlig at være temmelig Uvilligt, om Amendementet allerede er begunnet i eller ved den forudtagne Diskussion, og som det synes mig, vilde det dog være meget uheldigt, hvis Amendementslilleren skulde være udelukket, rigtignok tilfældigt, saavel ved den forelæbende Behandling som og ved den endelige Behandling fra at medvære sit Forandringsforslag. Jeg har tænkt mig, at Amendementslilleren kunde høre til de Medlemmer af Forfamlingen, som gjøre sig det til en Løkke at følge Forhandlingerne med Opmærksomhed, men dog være iblandt dem, som holde sig tilbage med de Ytringer, de muligens kunde have at gjøre, istill det høre, om alle andre Medlemmer vilde komme frem med disse, hvad enten dette nu seer i Amendementslillerens egen Hæjle af Ranget paa parlamentarisk Lact, eller som en Folge af det Princip hos Amendementslilleren ikke at opholde Forfamlingen med uforvorne Bemærkninger. Det foreslaar mig, at der maasig kunde være nogen Analogi tilfælde i § 18, hvor der tales om Forandringsforslag Afslutning, en Analogi, hvorefter man saare maatte be-